

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 414/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť E. P., K., zastúpenej advokátkou JUDr. M. K., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 1158/01 v období po vydaní nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 281/07 z 1. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. P. o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 29. októbra 2009 faxom a 3. novembra 2009 poštou doručené podanie E. P., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. K., K. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 1158/01 o návrhu na vypratanie nehnuteľnosti v období po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 281/07 z 1. apríla 2008.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 27. novembra 2001 podala na okresnom súde návrh (žalobu) na vypratanie nehnuteľnosti, ktorá bola v jej podielovom spoluvlastníctve:

„... Žalovaní vo svojom vyjadrení podmieňovali vypratanie nehnuteľnosti poskytnutím bytovej náhrady v zmysle analogie legis (aplikácia ustanovenia § 713 ods. 1 OZ v zmysle ust. § 853 ods. 1 OZ) a s odkazom na § 3 ods. 1 OZ.

Na základe uvedeného okresný súd viedol celé dokazovanie v intenciách predmetného vyjadrenia žalovaných. V rámci výsluchov účastníkov konania zisťoval bytové a majetkové pomery žalovaných, vzťahy medzi účastníkmi konania a ich súlad s dobrými mravmi.

V tejto súvislosti ústavný súd zistil v postupe okresného súdu viacero období nečinnosti, keď tento nekonal bez toho, aby mu v tom bránila existencia zákonnej prekážky. V náleze ústavný súd presne špecifikuje obdobia bezdôvodnej nečinnosti okresného súdu, a to až do 1. 2. 2008, keď okresný súd uskutočnil neúčelné pojednávanie, na ktoré sme s matkou neboli predvolané.

...Na základe vyššie uvedeného bolo Okresnému súdu Košice I. v konaní 10 C 1158/01 prikázané konať bez zbytočných prieťahov.“

Sťažovateľka ďalej k obdobiu po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 281/07 z 1. apríla 2008 uviedla:

„Pojednávanie vytýčené... následne na 7. 5. 2008 boli nemeritórne, keďže sa ich nezúčastnili žalovaní, hoci odvolací súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 30. 3. 2007 uložil súdu I. stupňa, podrobne vypočúť žalovaných v I. a III. rade.

Termín pojednávania určený na deň 13. 6. 2008 bol upovedomením o odročení pojednávania zo dňa 20. 5. 2008, odročený na deň 27. 6. 2008, keď zákonný sudca okresného súdu, mohol konečne vypočúť odporcov. ...

Dňa 27. 6. 2008 som spolu s matkou, zobrala žalobu z novembra 2001 o vypratanie nehnuteľnosti späť, a to z dôvodu, že oproti času, kedy súd I. stupňa rozhodol vo veci, a žaloba o vypratanie nehnuteľnosti bola dôvodná, sa zmenil skutkový stav tak, že žalovaný v III. rade si vyriešil svoju bytovú otázku a žalovaný v I. rade, môj bývalý manžel, vypratol aj priestory rodinného domu, ktoré bol oprávnený užívať na základe predbežného opatrenia, uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14 Co 215/04 zo dňa 30. 7. 2004, a tým mu zaniklo právo bývania v mojom rodinnom dome.

Vo veci Okresný súd Košice I rozhodol uznesením sp. zn. 10 C 1158/01 zo dňa 2. 7. 2008, tak že konanie o žalobe o vypratanie nehnuteľnosti zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. ...

Zo zdôvodnenia uznesenia vyplýva, že o trovách konania súd rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal z dôvodu, že som to bola ja, kto donútil žalovaných v roku 2004 opustiť rodinný dom, čo sa nezakladá na pravde a vyplýva to aj z dokazovania. Na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14 Co m215/04 zo dňa 30. 7. 2004 to boli práve žalovaní v I. a III. rade, ktorí mi mali umožniť užívať miestnosti na vyvýšenom prízemí môjho rodinného domu, v čom mi dovtedy bránili. Súdom bolo rozhodnuté, že v užívaní odporcov budú konkrétne priestory nachádzajúce sa v suteréne rodinného domu. Dokonca, keď bola realizovaná v roku 2005 komplexná bezbariérová rekonštrukcia môjho rodinného domu žalovaný v I. rade, ktorý sa domáha zabezpečenia náhradného bytu, bránil robotníkom v prístupe do suterénu nehnuteľnosti, kde teda nemohla byť táto rekonštrukcia vykonaná. ...

Vo veci som teda podala, čo do výroku o náhrade trov konania podala odvolanie, ktoré pripájam. ...

Keďže sa domnievam, že napriek existujúcemu a záväznému nálezu ústavného súdu, naďalej je postupom okresného súdu Košice I. v konaní sp. zn. 10 C 1158/01, porušované moje základné právo... podala som opakovane sťažnosť v zmysle zákona č. 757/04 Z. z., ktorú som adresovala predsedovi Okresného súdu Košice I. ...

Na moju sťažnosť na postup okresného súdu reagoval predseda... listom zo dňa 22. 8. 2008, kde uvádza, že moja sťažnosť... je nedôvodná. ...

Dňa 29. 9. 2008 bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní žalovaného v I. rade Krajskému súdu v Košiciach.

Po celých šiestich mesiacoch od predloženia veci na KS v Košiciach, tento uznesením zo dňa 28. 4. 2009 sp. zn. 4 Co 309/08 potvrdil, bez nariadenia pojednávania, rozhodnutie o zastavení konania, čo do vypratania nehnuteľnosti, avšak zrušil uznesenie o zastavení konania, čo do rozhodnutia o bytovej náhrade a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. ...

Súd I. stupňa vytýčil termín pojednávania na deň 30. 10. 2009, kde sa zrejme mieni riadiť týmto nezákonným právnym názorom odvolacieho súdu, takže nie je nádej, že by stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádzam, bol v dohľadnej dobe odstránený a môjmu základnému právu by sa konečne dostalo efektívnej právnej ochrany a konanie by sa právoplatne skončilo.

Je potrebné zdôrazniť, že od 1. 4. 2008, teda už 19 mesiacov, okresný súd koná s vedomím, že svojím predchádzajúcim postupom porušil moje základné právo...

Prístup okresného súdu ku Nálezu ústavného súdu zo dňa 1. 4. 2008 a ku odstraňovaniu príčin vedúcich ku záverom o porušovaní mojich základných práv, ako účastníčky konania pred všeobecnými súdmi, ohrozuje moju dôveru ku princípu právneho štátu.“

Na základe uvedeného skutkového stavu sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľky E. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I. v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 1158/01 od 1. 4. 2008, keď bol vydaný Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 281/07 porušené bolo.

E. P. priznáva ústavný súd primerané finančné zadostúčinenie v sume 3.320,- Eur, ktoré je Okresný súd Košice I. povinný vyplatiť E. P. do dvoch mesiacov odo dňa doručenia tohto Nálezu.

Okresný súd Košice I. je povinný uhradiť E. P. trovy konania vo výške 245,70,- Eur do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jej advokátky JUDr. M. K. vedený v S., a. s. pobočka K...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre

nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, IV. ÚS 147/04). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v týchto článkoch (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovел (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01).

Ústavný súd vo vzťahu k sťažnosti sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 10 C 1158/01 v období od 1. apríla 2008, vzal do úvahy tieto skutočnosti:

Ústavný súd konštatoval, že okresný súd v namietanom období po vydaní nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 281/07 nebol nečinný, resp. ďalej konal vo veci a nariad'oval pojednávania (7. máj 2008, 13. jún 2008, 27. jún 2008); okresný súd potom rozhodol uznesením z 2. júla 2008 o zastavení konania na návrh sťažovateľky a rozhodol o trovách konania – ako to napokon vplynulo aj zo skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľky – z čoho vplynulo, že v namietanom období nedošlo v označenom konaní k žiadnym neopodstatneným, resp. zbytočným priesťahom (odvolacie konanie na Krajskom súde v Košiciach v trvaní 6 mesiacov nemožno pripísať na vrub okresnému súdu). Po rozhodnutí

odvolacieho súdu z 28. apríla 2009 okresný súd nariadil pojednávanie na 30. október 2009. Ústavný súd zistil, že pojednávanie sa uskutočnilo v uvedenom termíne a okresný súd na ňom vydal rozsudok v prerokúvanej veci, ktorý sudca vyhotovuje v určenej predĺženej lehote.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol o odmietnutí sťažnosti sťažovateľky pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10 . decembra 2009